

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет туризму
Кафедра готельно-ресторанної та курортної
справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління глобальними ризиками в готельно-ресторанному бізнесі

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма – ВСІ
Спеціальність – ВСІ

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 27.12.2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Управління ризиками в готельно-ресторанному бізнесі
Викладач	к.геогр.н., доц. Мельник Надія Вікторівна
Контактний телефон викладача	+380992063551
Е-mail викладача	nadiia.v.melnyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно графіку консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є аналіз та вивчення стратегій та методів управління ризиками в глобальному контексті, зокрема в сфері готельно-ресторанного бізнесу, що включає ризики, пов'язані з економічними коливаннями, політичною нестабільністю, кризами в галузі гостинності та інші аспекти, що впливають на успішну експлуатацію глобальних готельно-ресторанних підприємств.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: є формування у майбутніх фахівців галузі готельної та ресторанної справи належних практичних вмінь і навичок застосування універсального інструментарію управління глобальними ризиками в готельно-ресторанному бізнесі з метою досягнення ефективного існування та розвитку організації, надання студентам знань з основ управління глобальними ризиками в готельно-ресторанному бізнесі

Основні **цілі** формування у майбутніх фахівців сфери гостинності цілісної системи знань щодо ризикозахищеності організацій, набуття навичок аналізу та оцінювання ризиків, специфічності вибору альтернативних управлінських рішень в умовах глобальних загроз під час вивчення дисциплін «Управління глобальними ризиками в готельно-ресторанному бізнесі»

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного, ресторанного та курортного бізнесу.

СК 8. Здатність розробляти антикризові програми суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, курортного господарства

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Розробляти і приймати ефективні рішення з питань розвитку суб'єктів готельного, ресторанного та курортного бізнесу, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики, забезпечувати їх реалізацію, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки їх впливу.

ПРН 3. Розробляти, впроваджувати та застосовувати сучасні методи оцінювання ефективності впровадження інновацій в готельно-ресторанному та курортному бізнесі.

ПРН 4. Здійснювати моніторинг ринку готельних, ресторанних і курортних послуг в Україні і світі.

ПРН 7. Ініціювати, розробляти та управляти проектами розвитку суб'єктів готельно-ресторанного та курортного бізнесу із врахуванням інформаційного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	16 годин		
семінарські заняття / практичні	14 годин		
самостійна робота	60 годин		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
ВСІ	ВСІ	ВСІ	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Поняття глобального ризику як економічної категорії	2	2	7
Тема 2. Глобальні загрози міжнародного бізнесу	2	2	8
Тема 3. Ризикменеджмент	2	2	7
Тема 4. Кількісні та якісні методи оцінки глобального ризику.	2	2	8
Тема 5. Ризики зовнішньоекономічної діяльності.	2	2	7
Тема 6. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності.	2	2	8
Тема 7. Джерела фінансування ризику.	2	2	8
Тема 8. Оцінка ефективності методів управління ризиком	2		7
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ	16	14	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи.</p> <p>(п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 417 від 03.07.2023 р.).</p> <p>Накопичування балів під час вивчення дисципліни</p> <p>Семінарські заняття – 30 б.</p> <p>Самостійна робота (КСР) – 10 б.</p> <p>Проміжний тестовий контроль – 20 б.</p> <p>Підсумковий тестовий контроль – 40 б.</p> <p>Максимальна кількість балів – 100 б.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Семінарські заняття для студентів денної форми навчання передбачають різні форми завдань (розв'язання кейсів, робота з картою, виконання індивідуальних та групових проектів, опрацювання нормативних документів із подальшим конспектуванням у зошит або електронний нотатник, робота зі словниками та джерелами літератури з опрацюванням різних дефініцій понять тощо). У такому випадку письмові елементи або частини семінарських занять студенти можуть здійснювати за допомогою електронних засобів або вручну у зошит.</p>

	Письмові роботи передбачені для заочної форми навчання. Контроль самостійної роботи відбувається на основі підготовки індивідуального завдання на одну із запропонованих тем. Виконання цього завдання передбачає створення презентаційного проекту або підготовку доповіді у вигляді машинописного тексту обсягом 2-3 сторінки формату А4, де викладені основні тези дослідження.
Семінарські заняття	За кожне семінарське заняття студент може отримати по 5 балів до загального рейтингу кількості балів. Додаткові бали виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів, участь у конференціях.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач може бути допущеним до підсумкового контролю за умови обов'язкового проходження двох проміжкових тестових контролів, контролю самостійної роботи (КСР) у вигляді тестування, а також здачі практично-семінарських робіт. Для заочної форми навчання КСР замінений задачею індивідуальної роботи у вигляді представлення презентаційного проекту.
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю являється залік, який можна отримати на основі загального рейтингу кількості балів за різні види робіт упродовж вивчення дисципліни. Якщо студент претендує на вищу оцінку, аніж наявний рейтинговий бал, йому додатково пропонується скласти залік у вигляді тестування.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	30
Самостійна робота (КСР)	10
Проміжний тестовий контроль	20
Підсумковий тестовий контроль	40
Максимальна кількість балів	100

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: дні до підсумкового контролю.	Письмові роботи передбачені в розрізі семінарських занять. Роботи можуть виконуватись з використанням засобів ІТ. Виконанні завдання, індивідуальні проекти надсилаються на корпоративну пошту викладача у термін не пізніше, ніж упродовж тижня після семінарського заняття. Виконання індивідуального завдання для студентів заочної форми навчання здійснюється за тими ж правилами і відправляється на корпоративну пошту викладача не пізніше, ніж за 2
Академічна доброчесність:	Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність – прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Стефаника», які знаходяться у вільному доступі на сайті університету. У цих документах викладені принципи (відповідальність, справедливість, академічна свобода, взаємоповага, законність, об'єктивність тощо), якими керуються у своїй діяльності учасники освітнього процесу ПНУ імені Василя Стефаника, у тому числі й НПП кафедри готельно-ресторанної та курортної справи. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість форм контролю проводиться за комп'ютерно-

	тестовими технологіями, тим самим забезпечуючи об'єктивність оцінювання.
Відвідування занять:	Всі завдання виконуються і здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента. Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни.
Неформальна освіта:	Можливе часткове перезарахування балів за відповідну тему у разі представлення студентом сертифікату неформальної освіти, тематика якого корелюється з навчальним контентом дисципліни (за попереднім узгодженням з викладачем).

8. Рекомендована література

Методична література

1. Басюк Т.П., Керанчук Т.Л. Економіка готельно-ресторанного бізнесу: навч. посіб. Київ: НУХТ, 2018. 282 с.
2. Донець Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання. навч. посіб. К. : Центр навч. літератури, 2006. 312 с.
3. Мороз В.М. Ризик-менеджмент : навч. посібник. Харків : НТУ «ХП», 2018. 140 с.
4. Лохман Н. В. Консолідація бізнес-процесів в рамках інноваційної діяльності підприємства. *Економіка. Фінанси. Право.* 2017. № 10. С. 30–37.

Базова

1. Воронюк Є. В. Ключові загрози економічній безпеці підприємств готельно-ресторанної галузі. *Бізнес Інформ.* 2021. №6. С. 145–150. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-6-145-150>
2. Горик-Чубатюк М. О. Сучасні моделі прийняття управлінських рішень. *Вісник Одеського національного університету. Економіка.* Одеса, 2017. Т. 22, Вип. 7 (60). С. 74–77.
3. Давидова О. Ю. Аналіз та оцінювання ризиків інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства. *Проблеми системного підходу в економіці* : зб. наук. пр. НАУ. Київ, 2019. Вип. 2 (70). С. 93–98
4. Дорошкевич К. Переваги та недоліки управління зовнішньоекономічною діяльністю за допомогою стратегічних карт та альтернативних моделей. *Вісник Національного університету Львівська політехніка.* 2007. № 15 (599). С. 32–36.
5. Жуков В. Управління ризиками в готельно-ресторанному бізнесі. *Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності.* 2022. С. 33–35. URL: <https://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/trends/article/view/1314/1278>
6. Кутащенко М. В. Сутність ризику і причини його виникнення. *Інвестиції: практика та досвід.* 2009. №6. С. 45–48.
7. Лігоненко Л. А. Бізнес-модель стартап-проєкту: розроблення, тестування та прийняття. *Вісник Одеського національного університету. Економіка.* Одеса. 2017. Т.22, Вип. 8 (61). С. 80–86.
8. Пригара О. Ю. Методика оцінювання ризиків міжнародної діяльності підприємства. *Бізнес Інформ.* 2012. № 4. С. 83–87.
9. Таран Хаджинова, О. В. Ризик-менеджмент як складова системи управління фінансовою безпекою на підприємстві. *Вісник Приазовського державного технічного університету*: зб. наук. праць. 2019. вип. 37. С. 7–13.

Допоміжна

1. Кондецька А. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності URL: <http://intkonf.org/-kondetskaa->

[riziki-u-zovnishnoekonomichniy-diyalnosti/](#).

2. Лазоренко Л. В. Економічний механізм регулювання ризиків зовнішньоекономічної діяльності підприємств малого бізнесу URL: http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/720/1/Lazorenko_Ekonomichniy.pdf.

3. Писанюк Р. Економічні ризики підприємств та фактори, що їх визначають. URL: http://www.zu.edu.ua/spf/tmp/third_iteruniversity_conference_pdf/

4. Посохов І.М. Аналіз змісту поняття ризик і наукові підходи щодо визначення сутності ризику. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vcpi/TPtEV/2012_5/-statti/19Posokh.pdf.

5. Рішняк І. В. Системний аналіз категорій ризику та невизначеності. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/9418/1/26.pdf>.

6. Федотова К.В. Аналіз ризиків зовнішньоекономічної діяльності підприємства. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/143/4197/8776-1>

7. Travel & Tourism Industry is More Resilient Than Ever According to New Research by WTTC and Global Rescue. 05.03.2021. URL: <http://surl.li/pfutv>
Understanding the risks of the economic cycle and its impact on the hotel industry. *Reuters events*. 05.09.2011. URL: <https://www.reutersevents.com/travel/archive/understanding-risks-economic-cycle-and-its-impact-hotel-industry>

8. Benchmarking the Global Hotel Industry. *STRAnalytics*. URL: <https://str.com/industries/hotels>

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>

3. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Міністерство закордонних справ України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua>.

5. United Nations (UN). URL: <https://www.un.org/en>

6. World Trade Organization. URL: <http://www.wto.org/>

7. United Nations. URL: <http://www.un.org/en>

8. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). URL: <http://www.unido.org/>

Викладач

доцент кафедри готельно-
ресторанної та курортної справи
Мельник Н.В.